

Kultusminister stiller sig til dette Raad, om han agter at opretholde det, benytte det og give det lidt mere Levekraft og Virkekræft, end det hidtil har haft, eller om vi tør ventte os nogen Reform over for det.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Bardenfleth): Jeg er enig med det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (H. Holm) i, at der næppe er Anledning til ved første Behandling at komme ind paa en større Diskussion om de forskellige Kirke reformer, der kunde være ønskelige for Tiden. Jeg skal derfor tilstaa, at jeg ikke føler mig særlig fristet af den Opfordring, som det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgkreds (Falkensjerne) rettede til mig, til nærmere at præcisere, i hvilken Retning jeg kunde tænke mig Reformen. Men jeg skal dog sige saa meget, at det staar mig klart, at naar vi gaa til en Reform med Hensyn til Præstevalg — det var vist ogsaa det ærede Medlems Mening for hans Vedkommende — saa maa der Gaand i Haand dermed gaa en Reform paa andre Omraader, ikke just med Hensyn til Bærefærdighed — det er jeg ikke saa sikker paa, at det skulde være nødvendigt — men derimod vilde jeg anse det for nødvendigt at gaa til Reformen med Hensyn til Præsternes Uddannelse og en større Afgang for de kirkelige sindede Folk, Folk, som virkelig havde vist deres Interesse og havde vist, at de vare udviklede paa det kristelige Omraade, til at saa Ordination — det kunde jeg tænke mig. Det har undret mig noget, at min Udtalelse om, hvorvidt der var nogen stærk Trang til en Reform paa dette Omraade, er bleven opfattet, som den er. Selvfølgelig, naar et Spørgsmaal som dette i saa lang Tid har været oppe, kan man ikke benægte, at der er en levende Interesse for det; men hvad jeg har sagt, er ogsaa kun dette, at den Interesse — om De vil den Trang — der kunde være til det, har ikke givet sig Udslag i en stærk Stemning mod Regeringen med Hensyn til den Maade, hvorpaa den hidtil har røgtet sit Hverv, og jeg søger udtrykkelig til, at det ikke har været en Stemning, som kunde berettige til nu at sætte Regeringen ud af Spillet med Hensyn til Præstevalgene. Thi det er virkelig min Opfattelse af dette Lovforslag — i Mod sætning til det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgkreds — at den Andel, man vil give Regeringen med Hensyn til Besættelsen af Præsteembeder, er ganske overordentlig ringe. Naar jeg saa har udtalt, at Gennemførelsen af dette Forslag vilde give Anledning til Dannelsen af Valgmenigheder og Fri-

menigheder i et hidtil ukendt Omfang, da blev det jo af det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds (Rorsgaard) forstået saaledes, at jeg saa en meget stor Fare i Dannelsen af Valgmenigheder. Det gør jeg paa ingen Maade; men paa den anden Side vilde jeg anse det for meget uheldigt for Folketirken, om Valgmenighederne bleve saa hyppige, som jeg tror, at de vilde blive efter dette Lovforslag. Den Ret, som Valgmenighedsloven har givet til Dannelsen af Valgmenigheder, er bleven benyttet meget moderat hidtil, og jeg tror, at Valgmenighedsloven har gjort i høj Grad Gavn. Med Hensyn til det Spørgsmaal, det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgkreds fremsatte om, hvorvidt Kirkeraadet bestaar eller ikke, turde det være en Følge af, at der ikke er udgaaet nogen Bekendtgørelse om dets Ophevelse, at det endnu bestaar, og naar det ærede Medlem sagde, at man i Almindelighed har mærket saa lidt til Kirkeraadets Virksomhed, maa jeg dertil sige, at saa forekommer det mig heller ikke, at der er nogen særlig Grund til at klage over det. Hvilken Betydning det kan have haft for Kirkeministeriet, derom er det jo svært for Offentligheden at dømme, men jeg tror, at det i mange Tilfælde har virket overmaade gavnligt som Vejleder for Kirkeministeriet i dets Afgørelser.

H. Holm: Jeg skal til det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgkreds (Falkensjerne) blot bemærke, at det, som jeg mente, man ikke burde inkludere sig paa, var en almindelig "akademisk" Forhandling — som jeg udtrykte mig — om denne Sag. Jeg fraraadede ikke at undertaste den en virkelig indgaaende Forhandling — tværtimod. Jeg udtalte et Haab om, at man gennem en virkelig Behandling af Sagen maatte kunde komme til et Resultat. Men jeg havde ingen Lyst til at være med til blot at holde Taler om Sagen. Til den højtærede Minister vil jeg sige, at jeg i hans første Udtalelse særlig glædede mig over den Udset, han aabnede til, at man kunde behandle de kirkelige Spørgsmaal stykkevis. Det vil være i det høje Ting's Grundring, at da denne Sag sidste Gang var til Behandling her, mødte den fra Ministerbordet en saa afgjort Afvisning, at vistnok alle i denne Sal vare paa det rene med, at der intet kunde komme ud deraf, idet den daværende Minister saa bestemt knyttede denne Sag til Spørgsmaalet om en Kirkeforfatnings Gennemførelse, at den maatte staa og falde dermed. Derfor er jeg glad ved, at den nuværende højtærede Minister ikke har stillet sig paa et saa